

Fortolkning af den danske FSC-skovstandard

Der er, og vil altid være, tilfælde, hvor der kræves en fortolkning af og klarhed om kravene under selv den bedste standard. Hos FSC Danmark er der udpeget en trekammer-arbejdsgruppe, som bistår FSC Danmarks sekretariat med afklaring af fortolkningsspørgsmål i de tilfælde, hvor den danske FSC-skovstandard potentielt er åben for fortolkning. Dette dokument lister fortolkningsspørgsmål, der er rejst, og svar fra FSC, og yderligere information der relaterer sig til spørgsmålene er også inkluderet, hvor dette er vurderet brugbart. Bemærk venligst, at fortolkningerne relaterer til den gældende standard fra 2004.

Spørgsmål:

Hvordan definerer man en HCVF-skov (skove med høje bevaringsværdier)?

1. Natura 2000 områder
2. Nøglebiotoper
3. Leve/unglesteder og rasteplasser for rødlistede arter
4. Bevaringsværdige egekrat
5. Områder af Særlig Drikkevandsbetydning (OSD)

(Der vil ofte være meget stort overlap mellem punkterne – mange områder er klassificeret som både det ene og det andet)

Spørgsmål:

Indikator 6.2.1: Hvilken metode skal anvendes til nøglebiotopregistreringen?

Svar:

Der skal ikke anvendes nogen bestemt metode. Skovinfo nummer 24 betragtes som et tilfredsstillende niveau for registrering og kan bruges som rettesnor for hvilket niveau, en anden metode skal have. CB vurderer om dette niveau er tilstrækkeligt ved andet metodevalg. Det bemærkes i øvrigt, at Skovinfo 24 er under revidering. Arbejdsgruppen vil forholde sig til indeholdet i en revideret udgave, når det foreligger.

Spørgsmål:

Skal nøgleelementer registreres på niveau med nøglebiotoper?

Svar:

Nej. Er mængden af nøgleelementer stort i et område, vurderes det om, der er tale om et nøgleelement. Se Skovinfo 24.

Spørgsmål:

Hvis ejendommen har generelle retningslinjer eller politikker, der sikrer visse nøglebiotoper, skal de så registreres på lige vilkår med andre nøglebiotoper?

Svar:

Nej. Hvis ejendommens retningslinjer, politikker eller tilsvarende, som minimum kan sikre et *tilsvarende* niveau af beskyttelse som en egentlig registrering og monitorering, betragtes det som tilstrækkeligt. CB vurderer om retningslinjer og politikker danner tilstrækkelig grundlag for sikring af nøglebiotoper fra driftsplanlægning til konkret implementering i skoven.

Begrundelse:

I forbindelse med naturnær skovdrift vil en række nøglebiotoper ofte være beskyttet af politikker eller retningslinjer, hvormed en egentlig registrering ikke vurderes nødvendig. Grundtanken i den danske FSC Standard er at skabe naturnær skovdrift. Princippet i driftsformen og den medfølgende dynamik gør, at et registreringsniveau på højde med Skovinfo er praktisk svært at opretholde og rammer ved siden af intentionen i standarden.

Spørgsmål:

Indikator 8.2.1 og 9.4.1: Kan skovejeren selv varetage tilsyn med nøglebiotoperne?

Svar:

Det er CB's opgave at vurdere om intensiteten af monitoreringen: se kriterium 8.1.

Arbejdsgruppens anbefaling (dvs. vejledning, CB foretager selv vurdering af, hvorvidt tilsynet, der føres, lever op til standarden)

I langt de fleste tilfælde ja. Der kan dog være tilfælde, hvor der er registreret sjældne rødlistede arter, som kræver tilsyn fra eksperter. I det omfang skovforvaltningen selv har den fornødne kompetence, anses det for tilstrækkeligt. Det understreges, at tilsynet skal være systematisk, og at resultaterne skal kunne sammenlignes fra år til år.

Spørgsmål:

Der ønskes en stillingtagen til, om Skov- og Naturstyrelsens gødskning af vildtagre og frøavlsbevoksninger kan siges at være i overensstemmelse med intentionerne bag FSC-standard, og om disse arealer dermed kan indgå i certificeringen?

Svar: Forelagt behovet for fortolkning af standardens indikator 6.6.5 er der kommet følgende svar fra arbejdsgruppen: Der er fra arbejdsgruppen enighed om, at der er tale om veldokumenteret behov for gødskning. Arbejdsgruppen har bemærket, at det som minimum skal være gødning godkendt til økologisk jordbrug. Hvorvidt plantedirektoratets vejledning er overholdt, vil jeg lade være op til certificeringsorganet at afgøre, i dette tilfælde NEPCon.

Notat:

Gødskning af Skov- og Naturstyrelsens vildtagre og frøplantager i relation til FSC-certificering.

Skov- og Naturstyrelsens skovbevoksede arealer gødskes kun i meget begrænset omfang bl.a. som følge af overgangen til naturnær skovdrift. Der gødskes således i forbindelse med anlæg af løvtrækulturer på meget næringsfattige jorder. Denne gødskning er i overensstemmelse med retningslinierne i FSC-standarden. Herudover gødskes aktive pyntegrøntarealer, frøavlsbevoksninger og en række vildtagre.

I forbindelse med certificeringen af Kronborg og Fussingø distrikter blev det fastslået, at gødskning af pyntegrøntbevoksninger ikke er i overensstemmelse med FSC-standarden. Det blev derfor besluttet generelt at udtage styrelsens pyntegrøntarealer af FSC-certificeringen.

Certificeringen af statsskovene indebærer den første certificering i stor skala efter den danske FSC-standard. Det er derfor naturligt, at der opstår en række fortolkningsspørgsmål, som det ikke har været muligt at tage højde for ved formuleringen af standarden. Der ønskes derfor nu en stillingtagen til, om styrelsens gødskning af vildtagre og frøavlsbevoksninger kan siges at være i overensstemmelse med intentionerne bag FSC-standarden og om disse arealer dermed kan indgå i certificeringen.

Vildtagre

Skov- og Naturstyrelsens har en særlig forpligtigelse til at sikre sunde bestande af vildt på sine arealer. Først og fremmest for at skovgæster kan få oplevelsen af at se vildt, men også for at statsskovene kan fungere som reservater, hvorfra der kan ske en udvandring til andre skove og naturarealer på egnen.

En særlig problematik knytter sig til forvaltning af kronvildt på de midt- og vestjyske statsskovdistrikter. Her er mange af de store plantager udpeget som *kronvildtkerneområder*, der netop skal sikre en sund og stabil kronvildtbestand med mulighed for naturlig adfærd. Et af de helt centrale spørgsmål i forbindelse med forvaltning af kronvildt er skader på landbrugsafgrøder på naboarealer.

Derfor er der etableret en række vildtagre i statsskovene. Det er styrelsens vurdering, at det er en forudsætning for at kunne opnå en sund bestand af kronvildt og undgå omfattende markskader på naboarealer, at vildtagrene skal kunne tilbyde føde af nogenlunde samme

kvalitet (altså med gødning) som den krondyrene kan hente på de konventionelt drevne landbrugsarealer, hvis de skal kunne tiltrække krondyrene.

Herudover sikrer vildtagre også, at publikum har nemmere ved at opleve hjortevildtet. Kommer man på det rigtige tidspunkt, og forstår man at bevæge sig nogenlunde lydløst og tage hensyn til især vinden kan man få fine oplevelser ved at iagttage dyrene på vildtagrene. Flere statsskovdistrikter har opsat udkigstårne/-skjul ved velbesøgte vildtagre.

Vildtagrene ligger som regel som smalle striber i skoven og dyrkes med foderafgrøder. I hede- og klitplantager anlægges de ofte på eksisterende brandlinier, der er striber på 10-20 meters bredde, hvor jorden jævnligt pløjes, så mindre skovbrande standses. Oftest er der tale om græs- og kløvermarker, hvor der hvert år tages et eller flere slet, hvilket er med til at holde markerne grønne og attraktive for vildtet hele året. Jf. styrelsens gødskningsstrategi er gødskning af vildtagre begrænset til 80% af kvælstofnormen for den pågældende afgrødetype. Der er i alt udlagt ca. 350 ha med vildtagre i statsskovene. Helt overvejende i de midt- og vestjyske plantager

Efter styrelsens opfattelse er anvendelse af vildtagre og gødskning af disse en forudsætning for at løse styrelsens opgaver i forhold til at sikre en stor og sund kronvildtbestand i Danmark og undgå omfattende markskader på private naboarealer. Muligheden for gødskning ønskes derfor opretholdt.

Frøavlsbevoksninger

På Skov- og Naturstyrelsens arealer er en række bevoksninger udpeget som frøavlsbevoksninger ligesom der er anlagt egentlige frøplantager. Frøavlsbevoksningerne og frøplantagerne dækker et samlet areal på ca. 350 ha og omfatter bevoksninger af de løv- og nåletræarter, der anvendes i skovbruget men også bevoksninger af f.eks. buske til landskabsformål. Bevoksningerne skal medvirke til at sikre forsyningen af velafprøvede, robuste og lokalitetstilpassede planter.

For at sikre en god og stabil frøproduktionen foretages der af og til en begrænset gødskning i nogle af disse bevoksninger, som oftest ved punkt-gødskning af det enkelte træ/buske. Da der er tale om små mængder og endvidere om få, spredtliggende bevoksninger, vurderes den samlede tilførsel af næringsstoffer at være helt minimal.

Muligheden for at kunne gødske i frøavlsbevoksninger og frøplantager, hvis det vurderes nødvendigt, ønskes opretholdt.

Spørgsmål: Kan græsning i urørt skov tillades under FSC-certificering?

Naturstyrelsen har forespurgt, om det vil være muligt at hegne de 5 % urørt skov, som udgør den del af de 10 % skov, som større skove skal forvalte med fokus på beskyttelse af biodiversiteten, med ind i en indhegning, hvor der foregår ekstensiv græsning (med lavere intensitet end i traditionelle græsningsskove) med henblik på at understøtte de i forvejen naturlige dynamikker.

Spørgsmålet, der blev forelagt arbejdsgruppen, knytter sig til standardens kriterium 6.4 og den tilhørende indikator 6.4.1.

Svar: Konklusionen på drøftelserne i arbejdsgruppen er, at græsning kan være et tiltag til at fremme biodiversiteten og understøtte de i forvejen naturlige dynamikker, men arbejdsgruppen anerkender også at etablering af græsning vil være i strid med den nuværende definition på 'urørt skov' i FSC-standarden og derfor ikke kan tillades.

Arbejdsgruppen anbefaler, at gruppens diskussion omkring definitionen af 'urørt skov' og græsning fortsættes i den igangværende revision af standarden, så det i den nye standard sikres, at der er klarhed omkring, hvor og hvornår græsning kan tillades i FSC-certificeret skov.

Opdateret 16-10-2013